

Check-In/Check-Out: A Systematic Evaluation and Component Analysis

Amy Campbell and Cynthia M Anderson, J Appl Behav Anal. 2011

באדיבות סנדרה אנטוניב

מודל ההתערבות והתמיכה בהתנהגות חיובית, PBIS, בסביבה הבית ספרית, מציע שלושה שלבים של תמיכה: שלב ראשון-TIER 1 תמיכה כללית הניתנת לכל התלמידים בצורה שווה, שלב שני- TIER 2 תמיכה בקבוצות, ילד שאינו מגיב לתמיכה הכללית זוכה לתמיכה נוספת בקבוצות קטנות, ושלב שלישי- TIER 3 תמיכה אישית שניתנת לתלמידים עם בעיות התנהגות קשות שלא הגיבו לתמיכה בשלב הראשון והשני. מאמר זה מתמקד בשלב התמיכה השני- TIER 2, ובוחר את תרומתה של מערכת צ'ק-אין/צ'ק-אאוט, CICO, המספקת להורים ולצוות החינוכי עדכונים על התנהגות הילד במהלך היום. מערכת CICO הינה תוספת לתמיכה הכללית הניתנת בשלב הראשון ומיועדת לתלמידים שאינם מפגינים בעיות התנהגות קשות אך זקוקים לתמיכה נוספת. המערכת מסייעת למבוגרים בהגדרת ציפיותיהם מהילד, תורמת לחיזוק קשר מבוגר-ילד, מאפשרת מתן משוב עקבי ומספקת הזדמנויות למתן מחזק על התנהגות נאותה.

התערבות

סביבה: בית ספר יסודי הפועל עפ"י מודל PBIS ב-5 השנים שקדמו למחקר, שלב ראשון הופעל במלואו בו הוגדרו ההתנהגויות המצופות, כלכלת אסימונים להגברת מיומנויות חברתיות והשלכות ברורות לאי עמידה בכללים.

בית הספר החל בתוכנית CICO ובחר את התלמידים עליהם תופעל התכנית לפי שני קריטריונים: 1. לתלמיד יש בין 2-5 תלונות בתיקו האישי על בעיות משמעת וצוות PBIS האמין שהתכנית תתרום לשיפור בהתנהגותו. 2. המורה המליץ על התלמיד כמתאים לתכנית.

משתתפים: 4 ילדים בכיתות ב'-ה', צוות מורים, מנהל תכנית CICO (מורה בעל הכשרה רחבה בתכנית ותפקידו להכשיר מורים לעבוד עפ"י התכנית, לאסוף נתונים ולעקוב אחר התקדמות התלמידים והצוות החינוכי).

זמן: שנתיים

מהלך המחקר: מדי בוקר בזמן ובמקום קבוע נפגשו התלמידים עם מנהל התכנית, צ'ק-אין, עברו על הדו"ח מיום קודם, אותו נתבקשו להציג להורים, וקיבלו מהמנהל

את כרטיס הנקודות היומי שלהם המחלק את היום לחמישה פרקי זמן בהם יש הזדמנות לתלמיד להרוויח נקודות: צ'ק-אין, בוקר, צהריים, אחה"צ, צ'ק-אאוט. המשוב והניקוד על צ'ק-אין וצ'ק-אאוט ניתנו ע"י מנהל התכנית ובשאר חלקי היום המורה חילק את הניקוד בהתבסס על התנהגות התלמיד בפעילויות במהלך היום (ארוחת צהריים, לפני שיעור מתמטיקה, אחרי הפסקה וכו'). בסוף היום הניקוד נספר ואם התלמיד הרוויח 80% או יותר מהניקוד המקסימאלי - קיבל פרס, במידה והרוויח פחות - ניתן לו משוב בע"פ ע"י מנהל התכנית (לדוג': "מה עליך לשפר כדי להשיג את המטרה מחר?"). ההורה קיבל דו"ח יומי על הישגי ילדו בבית הספר ורשאי להעיר הערות למהלך התכנית במקום המיועד לכך. ההורים הונחו לשבח את הילד כאשר הרוויח מעל 80% מהניקוד המקסימאלי.

במהלך המחקר נאספו נתונים על בעיות התנהגות (הפרעות, קימה מהכיסא במהלך השיעור, חוסר משמעת להוראות המבוגר והתנהגות מילולית/פיסית לא נאותה), פעילות אקדמית ואחוז הניקוד שצבר כל תלמיד בכל יום מחקר.

בוצעה הדהייה הדרגתית של התכנית- תחילה הופסק מתן משוב ע"י המורים בצהריים, לאחר מכן גם בבוקר ואחה"צ. התלמיד לא קיבל משוב מהמורה במהלך יום הלימודים וההזדמנות היחידה שלו להרוויח ניקוד הייתה על פגישות הצ'ק אין/אאוט עם מנהל התכנית.

סיכום תוצאות

המחקר מציג את התרומה של מערכת CICO בשלב התמיכה השני של תכנית בית ספרית מערכתית המושתתת על הגישה ההתנהגותית PBIS. הנתונים מעידים על כך שבעקבות ההתערבות חלה ירידה בבעיות התנהגות אצל התלמידים ושיפור בפעילות האקדמית שלהם. נמצא שבעיות התנהגות שחוזקו ע"י מתן תשומת לב מצד המבוגר פחתו בהפעלת CICO וחל שיפור בביצועי התלמידים בעקבות המשוב העקבי שקיבלו מהצוות החינוכי ומההורים. המורים והצוות פעלו עפ"י עקרונות CICO לאורך שנתיים, השתתפו בישיבות ורכשו כלים ליישום נכון ויעיל, דבר המעיד על האמונה שלהם בתרומה החיובית של מערכת CICO ובכלים המעשיים שהיא מציעה.

מנת"ה הארגון הישראלי
למנתחי התנהגות מוסמכים
Israeli Certified Behavior Analysts